

Міністерство освіти і науки України
Бахмутський фаховий коледж транспортної інфраструктури

Голова приймальної комісії

Микола ЗІНЧЕНКО

2024 року

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

для вступників на основі базової середньої освіти
для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра

2024 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Дяговець О.В, викладач кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», Ольховська Г.М., викладач кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», Руденко Т.І. викладач кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», викладач-методист

Програму співбесіди з української мови для вступників на основі базової загальної середньої освіти до Бахмутського фахового коледжу транспортної інфраструктури для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804).

Протокол № 8 від «27» березня 2024р.

Голово циклової комісії _____ Світлана СТАТІВКІНА

Схвалено на засіданні педагогічної ради коледжу

Протокол № 8 від «03» квітня 2024р.

Голова педагогічної ради Микола ЗІНЧЕНКО

Пояснювальна записка

Програму співбесіди з української мови для вступників на основі базової загальної середньої освіти до Бахмутського фахового коледжу транспортної інфраструктури для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804).

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності вступників є **співбесіда**.

Пропонована програма передбачає виявлення рівня знань абітурієнтів з таких розділів: «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення».

Вступники повинні знати: основні правила вживання звуків у різних позиціях слів, чергування голосних і приголосних звуків, зміни в групах приголосних, правила вживання великої літери, знака м'якшення і апострофа; написання частин мови, складних слів; правила утворення і написання граматичних форм різних частин мови; види речень, способи ускладнення речень, типи зв'язків у реченнях, вживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень тощо.

Вступники повинні вміти: правильно писати слова з різними орфограмами, зіставляти звучання і написання слів, передавати на письмі звуки і звукосполучення, записувати складні, складноскорочені слова і аббревіатури, власні назви; правильно вживати відмінкові закінчення, а також закінчення різних форм дієслова, грамотно писати прислівники і займенники; визначати головні і другорядні члени речення, однорідні члени речення і узагальнюючі слова при них, зв'язки сурядності і підрядності, вставні і вставлені конструкції, уточнюючі члени речення, пряму і непряму мову, відповідно до цього правильно вживати розділові знаки.

Перелік тем для підготовки до співбесіди з української мови

1. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді й м'які, дзвінки й глухі; вимова звуків, що позначаються літерами *г і г*.
2. Алфавіт (абетка, азбука). Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї* та *щ*.
3. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі.
4. Уподібнення приголосних звуків. Вимова і правопис префіксів *з-(зі,-с-), роз-, без-, пре-, прі-, при*.
5. Спрощення в групах приголосних.
6. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.
7. Позначення м'якості приголосних на письмі буквами *ь, і, є, ю, я*.
8. Основні правила переносу.
9. Правила вживання знака м'якшення й апострофа.
10. Групи слів за походженням: власне українські й запозичені слова.
11. Лексична помилка (тавтологія, калькування, вживання слів у невластивих значеннях тощо) та умовне позначення її.
12. Написання слів, що увійшли в українську мову з інших мов.
13. Активна й пасивна лексика української мови: застарілі слова, неологізми. Групи слів за вживанням: загальнонавчальні й стилістично забарвлені слова, діалектні, професійні слова й терміни, просторічні слова. Пароніми.
14. Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Джерела українських фразеологізмів. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів.
15. Основні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний, складання основ (або слів), аббревіатури, перехід слів з однієї частини мови в іншу.
16. Зміни приголосних при творенні слів.
17. Сполучні *о, е* в складних словах. Творення і правопис складноскорочених слів. Правопис складних слів разом і через дефіс, написання слів з *пів-*.
18. Загальна характеристика частин мови.
19. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
20. Іменники загальні й власні, конкретні та абстрактні. Збірні іменники. Рід та число іменників. Відмінювання іменників.
21. Поділ іменників на відміни й групи. Букви *-а(-я), -у(-ю)* в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.
22. Незмінювані іменники.
23. Особливості написання іменників у кличному відмінку.
24. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ, імен по батькові.
25. Велика буква та лапки у власних назвах.
26. Правопис складних іменників. **Не** з іменниками.
27. Прикметник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
28. Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Перехід прикметників з однієї групи в іншу. Ступені порівняння якісних прикметників, творення їх.

29. Відмінювання прикметників. Прикметники твердої й м'якої груп. Перехід прикметників в іменники.
30. Написання прізвищ прикметникової форми. Написання складних прикметників разом і через дефіс. **Не** з прикметниками.
31. Числівник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
32. Числівники кількісні і порядкові. Числівники прості, складні й складені.
33. Відмінювання числівників. Узгодження числівників з іменниками.
34. Правильне вживання числівників на позначення дат і часу.
35. Займенник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
36. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні; питальні й відносні; заперечні; означальні й неозначені. Відмінювання займенників усіх розрядів.
37. Написання разом і через дефіс неозначених займенників. Правопис заперечних займенників. Написання займенників із прийменниками окремо.
38. Дієслово. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
39. Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на **-но**, **-то**. Неозначена форма (інфінітив) та особові форми.
40. Доконаний і недоконаний види дієслова.
41. Часи дієслів. Зміна дієслів у минулому часі. Дієслова I і II дієвідмін. Дієвідмінювання дієслів теперішнього й майбутнього часу.
42. Творення дієслів умовного й наказового способів. Безособові дієслова. **Не** з дієсловами.
43. Дієприкметник як особлива форма дієслова. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
44. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки в реченнях з дієприкметниковими зворотами. **Не** з дієприкметниками.
45. Дієприслівник як особлива форма дієслова. Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
46. Дієприслівниковий зворот. Розділові знаки при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові.
47. Вид і час дієприслівників. **Не** з дієприслівниками.
48. Прислівник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
49. Розряди та ступені порівняння прислівників.
50. Творення й правопис прислівників. **Не** і **ні** з прислівниками.
51. Прийменник як службова частина мови. Непохідні й похідні прийменники. Написання похідних прийменників разом, окремо та через дефіс. Синонімічній антонімічній прийменники. Прийменниково-іменникові конструкції в ролі членів речення.
52. Сполучник як службова частина мови. Види сполучників за будовою, походженням. Використання сполучників у простому і складному реченнях: сполучники сурядності й підрядності. Написання сполучників разом та окремо. Розрізнення сполучників й однозвучних слів.
53. Частина як службова частина мови. Части форми творчі та словотворчі. Части, що надають слову або реченню додаткових відтінків. Правопис

часток *не* і *ні* з різними частинами мови. Написання часток-*бо,-но,-то,-от,-таки*.

54. Вигук як особлива частина мови. Групи вигуків за значенням. Дефіс у вигуках. Кома і знак оклику при вигуках.
55. Будова й види словосполучень за способами вираження головного слова.
56. Речення прості й складні, двоскладні й односкладні.
57. Головні й другорядні члени речення. Тире між підметом і присудком. Порівняльний зворот.
58. Односкладні прості речення з головним членом у формі присудка і підмета. Односкладне речення як частина складного речення.
59. Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях. Просте ускладнене речення.
60. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами.
61. Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями). Розділові знаки при звертанні і вставних словах.
62. Речення з відокремленими членами. Розділові знаки при відокремлених членах речення.
63. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб передачі чужої мови. Діалог. Розділові знаки при прямій мові й діалозі.
64. Складне речення, його ознаки. Складні речення без сполучників, із сурядним і підрядним зв'язком. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.
65. Основні види складно підрядних речень. Розділові знаки між частинами складнопідрядного речення.
66. Складнопідрядне речення з кількома підрядними частинами. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами.
67. Безсполучникове складне речення. Смыслові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Розділові знаки в безсполучникових реченнях.
68. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку. Розділові знаки у складному реченні з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.
69. Стили мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції.
70. Текст як одиниця мовлення й продукт мовленнєвої діяльності.

Список рекомендованої літератури

1. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Грамота, 2017.
2. Глазова О.П. Українська мова. 5 кл.: підруч. для закладів загальної середньої освіти. – Вид. 2-ге, доопр. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2018.
3. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Київ: Генеза, 2016.
4. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. – Київ: Генеза, 2015.
5. Заболотний О., Заболотний В. Українська мова: підруч. для 6-го кл. закл. загальн. серед. освіти. – 2-ге вид., переробл. – Київ: Генеза, 2020.
6. Орфографічний словник української мови: близько 35000 слів / А.А. Бурячок. – 3-є вид. – К.: Наукова думка, 2000.
7. Словник фразеологізмів та сталих виразів сучасної української мови. 5–11 класи / Олександра Богданова, Марина Коновалова. – К.: Основа, 2019.
8. Тлумачний словник-мінімум української мови: близько 7500 слів / уклад. Л.О. Ващенко, О.М. Єфімов. – 3-є вид., виправ. і доп. – К.: Довіра, 2001.
9. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: Іч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. – Київ: Грамота, 2021.

Інтернет-ресурси

1. <https://zno.osvita.ua/>
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>
4. <http://slovopedia.org.ua/>
5. <https://ukrainskamova.com/>
6. <https://webpen.com.ua/>